PLÁN PÉČE O ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉ ÚZEMÍ
PŘÍRODNÍ REZERVACI
RATHSAM
2027 – 2036

OBSAH

1 ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ A POPISNÉ ÚDAJE O ZCHÚ 4

1.1 ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE 4
1.2 ÚDAJE O LOKALIZACI ÚZEMÍ 4
1.3 VYMEZENÍ ÚZEMÍ PODLE SOUČASNÉHO STAVU KATASTRU NEMOVITOSTÍ 4
ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉ ÚZEMÍ 4
OCHRANNÉ PÁSMO 6
1.4 VÝMĚRA ÚZEMÍ A JEHO OCHRANNÉHO PÁSMA 7
1.5 PŘEKRYV ÚZEMÍ S JINÝMI CHRÁNĚNÝMI ÚZEMÍMI 7
1.6 KATEGORIE IUCN 7
1.7 PŘEDMĚT OCHRANY ZCHÚ 7
1.7.1 PŘEDMĚT OCHRANY PODLE ZŘIZOVACÍHO PŘEDPISU 7
1.7.2 PŘEDMĚT OCHRANY ZCHÚ – SOUČASNÝ STAV 8
1.8 CÍL OCHRANY 10

2 ROZBOR STAVU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ S OHLEDEM NA PŘEDMĚT OCHRANY 11

2.1 POPIS ÚZEMÍ A CHARAKTERISTIKA JEHO PŘÍRODNÍCH POMĚRŮ 11
2.1.1 STRUČNÝ POPIS ÚZEMÍ A JEHO PŘÍRODNÍCH POMĚRŮ 11
2.1.2 CHARAKTERISTIKA VEGETACE 12
2.1.3 PŘEHLED ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ ROSTLIN A ŽIVOČICHŮ 12
2.1.4 VÝČET A POPIS VÝZNAMNÝCH PŘIROZENÝCH DISTURBANČNÍCH ČINITELŮ PŮSOBÍCÍCH V ÚZEMÍ V MINULOSTI A SOUČASNOSTI 15
2.2 HISTORIE VYUŽÍVÁNÍ ÚZEMÍ A ZÁSADNÍ POZITIVNÍ A NEGATIVNÍ VLIVY LIDSKÉ ČINNOSTI 15
A) OCHRANA PŘÍRODY 15
B) LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ 15
C) ZEMĚDĚLSKÉ HOSPODAŘENÍ 15
D) RYBNÍKÁŘSTVÍ 16
E) MYSLIVOST 16
F) RYBÁŘSTVÍ 16
G) REKREACE A SPORT 16
H) TĚŽBA NEROSTNÝCH SUROVIN 16
I) JINÉ ZPŮSOBY VYUŽITÍ 16
2.3 SOUVISEJÍCÍ PLÁNOVACÍ DOKUMENTY, SPRÁVNÍ ROZHODNUTÍ A PRÁVNÍ PŘEDPISY 17
2.4 SOUČASNÝ STAV ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ A PŘEHLED DÍLČÍCH PLOCH 17
2.4.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O LESÍCH 17
2.4.2 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O VODNÍCH PLOCHÁCH 18
2.4.3 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O NELESNÍCH POZEMCÍCH 18
2.5 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ PŘEDCHOZÍ PÉČE A DOSAVADNÍCH OCHRANÁŘSKÝCH ZÁSAHŮ DO ÚZEMÍ A ZÁVĚRY PRO DALŠÍ POSTUP 19
2.6 STANOVENÍ PRIORITNÍCH ZÁJMŮ OCHRANY ÚZEMÍ V PŘÍPADĚ JEJICH MOŽNÉ KOLIZE 19

3 PLÁN ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ 20

3.1 VÝČET, POPIS A LOKALIZACE PLÁNOVANÝCH ZÁSAHŮ 20
3.1.1 RÁMCOVÉ ZÁSADY PÉČE O ÚZEMÍ NEBO ZÁSADY JEHO JINÉHO VYUŽÍVÁNÍ 20
3.1.2 PODROBNÝ VÝČET NAVRHOVANÝCH ZÁSAHŮ A ČINNOSTÍ V ÚZEMÍ 25

3.2 ZÁSADY HOSPODÁŘSKÉHO NEBO JINÉHO VYUŽÍVÁNÍ OCHRANNÉHO PÁSMA VČETNĚ NÁVRHŮ ZÁSAHŮ A PŘEHLEDU ČINNOSTÍ 25
3.3 ZAMĚŘENÍ A VYZNAČENÍ ÚZEMÍ V TERÉNU 26
3.4 NÁVRHY POTŘEBNÝCH ADMINISTRATIVNĚ-SPRÁVNÍCH OPATŘENÍ V ÚZEMÍ 26
3.5 NÁVRHY NA REGULACI REKREAČNÍHO A SPORTOVNÍHO VYUŽÍVÁNÍ ÚZEMÍ VEŘEJNOSTÍ 26
3.6 NÁVRHY NA PRŮZKUM ČI VÝZKUM ÚZEMÍ A MONITORING 26

4 ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE 28

4.1 PŘEDPOKLÁDANÉ ORIENTAČNÍ NÁKLADY HRAZENÉ ORGÁNEM OCHRANY PŘÍRODY DLE JEDNOTLIVÝCH ZÁSAHŮ 28
4.2 POUŽITÉ PODKLADY A ZDROJE INFORMACÍ 29
4.3 ZPRACOVATEL PLÁNU PÉČE 31

5 PŘÍLOHY 32

1 ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ A POPISNÉ ÚDAJE O ZCHÚ

1.1 ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Kód ZCHÚ: 1259

Kategorie: Přírodní rezervace

Název: Rathsam

Platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení:

Vyhláška Okresního národního výboru v Chebu ze dne 30. 8. 1990, kterou se určuje chráněný přírodní výtvor „Rathsam“. Dokument byl následně nahrazen Vyhláškou Okresního úřadu Cheb č. ŽP/3654-537/98 ze dne 1. 11. 1998.

1.2 ÚDAJE O LOKALIZACI ÚZEMÍ

Kraj: Karlovarský

Obec s rozšířenou působností: Cheb

Obec: Cheb

Katastrální území: Cheb, Pomezí nad Ohří, Pomezná, Rybáře u Libé

Příloha: M 1 - Orientační mapa s vyznačením území

1.3 VYMEZENÍ ÚZEMÍ PODLE SOUČASNÉHO STAVU KATASTRU NEMOVITOSTÍ

Údaje z KN, platné k IX. 2026.

ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉ ÚZEMÍ

Katastrální území: Cheb

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m^2)	Výměra parcely v ZCHÚ (m^2)
.6609		zastavěná plocha nádvoří			84	84
514/5		ostatní plocha			1654	1654
514/19		vodní plocha			374833	374833
514/37		ostatní plocha			398	398
3444		vodní plocha			3919	3919
Celkem						380888

Katastrální území: Rybáře u Libé

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m^2)	Výměra parcely v ZCHÚ (m^2)
1		vodní plocha			1402	1402
2		vodní plocha			1324	1324
5/2		ostatní plocha			466	466
58/1		lesní pozemek			493	493
314		trvalý travní porost			2001	2001
322/2		trvalý travní porost			20956	20956
330		ostatní plocha			275	275
356		vodní plocha			15057	15057
Celkem						**41974**

Katastrální území: Pomezná

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	*Číslo listu vlastnictví*	Výměra parcely celková podle KN (m^2)	Výměra parcely v ZCHÚ (m^2)
114/2		trvalý travní porost			4685	4685
114/3		lesní pozemek			1926	1926
114/4		trvalý travní porost			94	94
114/5		lesní pozemek			522	522
114/6		trvalý travní porost			1048	1048
116		ostatní plocha			288	288
130		ostatní plocha			402	402
134/1		lesní pozemek			20206	20206
134/3		lesní pozemek			14527	14527
134/4		lesní pozemek			221	221
134/5		lesní pozemek			3291	3291
15/1		ostatní plocha			961	961
15/3		ostatní plocha			120	120
762/1		ostatní plocha			842	842
762/2		ostatní plocha			359	359
763/1		ostatní plocha			120	120
763/2		ostatní plocha			534	534
763/3		ostatní plocha			134	134
763/4		ostatní plocha			180	180

763/5		ostatní plocha			76	76
763/6		ostatní plocha			121	121
Celkem						**50657**

Katastrální území: Pomezí nad Ohří

Číslo parcely podle KN	**Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí**	**Druh pozemku podle KN**	**Způsob využití pozemku podle KN**	***Číslo listu vlastnictví***	**Výměra parcely celková podle KN (m^2)**	**Výměra parcely v ZCHÚ (m^2)**
582/2		trvalý travní porost			17390	17390
582/3		trvalý travní porost			4670	4670
589/2		orná půda			297	297
679/3		lesní pozemek			3773	3773
679/5		lesní pozemek			57	57
679/6		lesní pozemek			49	49
680/4		trvalý travní porost			342	342
Celkem						**26578**

VLASTNICTVÍ POZEMKŮ

Vlastníci pozemků v PR dle LV:

- Lesy České republiky, s.p., Přemyslova 1106/19, Nový Hradec Králové, 50008 Hradec Králové
- Obec Libá, 220, 35131 Libá-Libá
- Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Kaplanova 1931/1, Chodov, 14800 Praha 4
- Povodí Ohře, státní podnik, Bezručova 4219, 43003 Chomutov

OCHRANNÉ PÁSMO

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

1.4 VÝMĚRA ÚZEMÍ A JEHO OCHRANNÉHO PÁSMA

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	4,5	-		
vodní plochy	39,7	-	zamokřená půda	0,4
			rybník nebo nádrž	37,8
			vodní tok	1,6
trvalé travní porosty	5,1	-		
orná půda	0,03	-		
ostatní zemědělské pozemky	-	-		
ostatní plochy	0,7	-	neplodná půda	-
			ostatní způsoby využití	0,7
zastavěné plochy a nádvoří	-	-		
plocha celkem	**49,6842**	**-**		

1.5 PŘEKRYV ÚZEMÍ S JINÝMI CHRÁNĚNÝMI ÚZEMÍMI

národní park: žádný překryv
chráněná krajinná oblast: žádný překryv
jiný typ chráněného území: Přírodní park Smrčiny
překryv s chráněnou oblastí přirozené akumulace vod: Chráněná oblast přirozené akumulace vod 3 Chebská pánev a Slavkovský les

Natura 2000
ptačí oblast: žádný překryv
evropsky významná lokalita: žádný překryv

1.6 KATEGORIE IUCN

III – přírodní památka nebo prvek

1.7 PŘEDMĚT OCHRANY ZCHÚ

1.7.1 PŘEDMĚT OCHRANY PODLE ZŘIZOVACÍHO PŘEDPISU

Předmětem ochrany je komplex mokřadních a lučních společenstev v nivě při soutoku Ohře a Reslavy a v zátopovém území vodní nádrže Skalka navazujících na přirozené vodní toky a přírodě blízké lesní komplexy, které jsou biotopem

pro řadu ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů, zejména ptáků. Území je regionálním biocentrem, který významem a polohou přesahuje hranice státu.

1.7.2 PŘEDMĚT OCHRANY ZCHÚ – SOUČASNÝ STAV

A. ekosystémy

Lesní listnaté porosty: les v prudkém svahu nad Ohří je poměrně obtížné zařadit do vegetační jednotky. Původně uváděné acidofilní doubravy svazu *Genisto germanicae-Quercion (P*ivoňková 1991, *Z*ahradnický J., *M*ackovčin P. et al. 2004) lze jen těžko vylišit. Spíše se jedná o porosty dubohabřin svazu *Carpinion* s řadou hájových bylin. Na skalách lze dokonce uvažovat o suťovém lese svazu *Tilio-Acerion.* Ve stromovém patře převažuje dub letní *(Quercus robur),* doplněný dubem zimním (Q. *petraea),* klenem *(Acer pseudoplatanus),* břízou bělokorou a vzácně též břízou pýřitou *(Betula pendula, B. pubescens)* a v horní části větší měrou také borovicí lesní *(Pinus sylvestris).* V bylinném patře se vyskytují ptačinec velkokvětý *(Stellaria holostea),* plicník tmavý *(Pulmonaria obscura),* lipnice hajní (Poa *nemoralis),* zvonek broskvolistý a kopřivolistý *(Campanula persicifolia, C. trachelium)* strdivka nící *(Melica nutans),* pitulník žlutý *(Galeobdolon luteum),* kokořík přeslenatý *(Polygonatum verticilatum).* V keřovém patře se kromě zmlazujících dřevin vyskytují líska obecná *(Corylus avellana),* zimolez obecný *(Lonicera xylosteum)* a trnka obecná *(Prunus spinosa).* Skutečně význačné druhy (např. *Hepatica nobilis, Melampyrum nemorosum)* se zde ale neobjevují. Habr na Chebsku v přirozenějších porostech chybí. Porosty se nacházejí na humóznější půdě a jsou také částečně ruderalizované (roste tu např. kopřiva dvoudomá *(Urtica dioica),* starček lesní *(Senecio ovatus),* bez černý *(Sambucus nigra),* bršlice kozí noha *(Aegopodium podagraria),* netýkavka malokvětá a dokonce sem pronikla i netýkavka žlaznatá *(Impatiens parviflora, I. glandulifera)).* Je proto vhodnější hodnotit tento les jako přechodný porost acidofilních doubrav, dubohabřin a částečně též suťových javořin.

název ekosystému	**popis ekosystému**
***Caricetum elatae* Koch 1926**	porosty ostřice štíhlé (*Carex acuta*), kterou na jiných místech zastupuje souvislý porost třtiny šedavé (*Calamagrostis canescens*). Jednotka je silně na ústupu. Vegetaci nahrazují porosty chrastice rákosovité (*Phalaris arundinacea*) a další, především ruderální druhy. Významnější jsou už jen fragmenty ostřice ostré nebo zobánkaté (*Carex acuta*, *C. rostrata*)
***Myriophyllo-Nupharetum* Koch 1926**	vegetace vodních toků a vodních nádrží je zde zastoupena pouze jediným druhem**,** stulíkem žlutým (*Nuphar lutea*). Přítomnost jiných druhů nebyla ověřena**,** ačkoliv řeka Ohře v nižších partiích je velmi druhově pestrá. Je to patrně dáno velmi silným znečištěním vodních toků z minulosti, které je patrné dodnes. Pivoňková (1991) udává z Ohře ještě okřehek menší (*Lemna minor*), závitku mnohokořennou (*Spirodella polyrhiza*) a hvězdoš háčkatý (*Callitriche hamulata*)
***Salicetum triandrae* Malcuit ex Noirfalise in Lebrun et al. 1955**	vegetace vrbových křovin na často zaplavovaných březích vodních toků je poměrně hojná zejména podél Ohře. Hlavními druhy jsou vrba košíkářská, nachová a křehká (*Salix viminalis*, *S. purpurea*, *S. fragilis*). V bylinném podrostu pak dominují ruderální druhy chrastice rákosovitá (*Phalaris arundinacea*) a kopřiva obecná (*Urtica dioica*). Vzácněji se vyskytuje oměj pestrý (*Aconitum variegatum*). Tyto porosty se hojně šíří v zátopovém území vodního díla Skalka ve východní části rezervace, kde jsou v podrostu

	vyvinuty téměř monocenózní porosty chrastice rákosovité (*Phalaris arundinacea*)
***Alnenion glutinoso-incanae* Oberdorfer 1953**	porosty olše lepkavé (*Alnus glutinosa*), vrby křehké (*Salix fragilis*) a jasanu ztepilého (*Fraxinus excelsior*) podél Ohře a částečně též Reslavy navazují na výše zmíněné vrbové křoviny, které dotvářejí keřové patro a doplňují linie olšin. Bylinný podrost je shodný. Údolní jasanovo-olšový luh se nachází i v lesním komplexu v rezervaci s olší (*Alnus glutinosa*), klenem (*Acer pseudoplatanus*) a jilmem horským (*Ulmus glabra*). V bylinném patře se zde vyskytují lesní druhy - kapraď širokolistá a samec (*Dryopteris dilatata*, *D. filix-mas*), kuklík městský (*Geum urbanum*), zběhovec plazivý (*Ajuga reptans*) a čistec lesní (*Stachys sylvestris*). Charakter olšiny vykazuje i březový porost západně od signálky na hranici rezervace s dominantním podrostem metlice trsnaté (*Deschampsia cespitosa*)
***Alopecurion pratensis* Passarge 1964**	velmi hojná jednotka, v které bylo již částečně obnoveno kosení. Porosty jsou silně degradované. Přesto lze zaznamenat dominanci psárky luční (*Alopecurus pratensis*). Dalšími hojnějšími druhy jsou ostřice třeslicovitá (*Carex brizoides*), metlice trsnatá (*Deschampsia cespitosa*) a medyněk vlnatý (*Holcus lanatus*). Louky v západní části rezervace a v ochranném pásmu jsou vlhčí a svým složením více inklinující k vlhčím formám (svaz *Calthion*), v OP jsou přepásané a ve vyšších partiích přecházejí v méně kvalitní pastviny. Louka u Reslavy je kosena jen částečně. Nekosená část je velmi silně degradovaná velkým množstvím ruderálů - kerblík lesní (*Anthriscus sylvestris*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), vratič obecný (*Tanacetum vulgare*), pelyněk černobýl (*Artemisia vulgaris*), pcháč oset (*Cirsium arvense*) a další
***Molinion* Koch 1926**	náznaky této vegetační jednotky byly zaznamenány v severní části rezervace. Zejména porost na lesní neobhospodařované loučce pod zpevněnou cestou je silně degradovaný s hojným psinečkem výběžkatým (*Agrostis stolonifera*), kerblíkem lesním (*Anthriscus sylvestris*) a konopicí dvouklanou (*Galeopsis bifida*). O zařazení do jednotky se lze pouze dohadovat podle přítomnosti olešníku kmínolistého (*Selinum carvifolia*). Druhá neobhospodařovaná louka v ochranném pásmu při severní hranici rezervace západně od signálky je již kvalitnější, ale zarůstá dřevinami. Zde lze najít i bukvici lékařskou (*Betonica officinalis*) a řebříček bertrám (*Achillea ptarmica*). Podobná, ale již zcela dřevinami zarostlá, je loučka na okraji rezervace při signálce na jižní hranici
***Filipendulenion* (Lohmeyer in Oberdorfer et al. 1967) Balátová-Tuláčková 1978**	jedna z nejčastějších jednotek v ZCHÚ s tužebníkem jilmovým (*Filipendula ulmaria*). Kvalitnější porosty jsou však již také méně běžné. Silně se projevuje ruderalizace. Místy jsou tyto porosty zcela nahrazeny ruderálními - s kopřivou dvoudomou (*Urtica dioica*), chrasticí rákosovitou (*Phalaris arundinacea*), metlicí trsnatou (*Deschampsia cespitosa*), netýkavkou žlaznatou (*Impatiens glandulifera*) a pcháčem osetem (*Cirsium arvense*)
***Phragmitetum communis* (Gams 1927) Schmale 1939**	téměř monocenózní porosty rákosu obecného (*Phragmites australis*). Dalšími hojnějšími druhy jsou třtina šedavá (*Calamagrostis canescens*) a chrastice rákosovitá (*Phalaris arundinacea*). Významné diagnostické druhy se objevují spíše

	sporadicky hlavně na okrajích vody. Vtroušeny jsou dále netýkavka žlaznatá (*Impatiens glandulifera*), kopřiva obecná (*Urtica dioica*) a např. kyprej vrbice (*Lythrus salicaria*). Porosty se postupně šíří směrem do neobhospodařovaných luk, ale zde se již nejedná o toto společenstvo, ale degradační stadia jiných vegetačních jednotek. Vlastní asociace se nachází pouze v okolí tůní a vodních toků s pestřejší druhovou skladbou typických druhů. Porosty rákosu jsou však obecně významné pro hnízdění řady druhů ptáků.

***Vzhledem k minimálním změnám na složení biotopů byla data o rostlinných společenstvech převzata a upravena dle předchozího plánu péče**

1.8 CÍL OCHRANY

název ekosystému	Cíl ochrany	indikátory cílového stavu
***Caricetum elatae* Koch 1926**	Zachování nebo zvýšení plochy a perspektivity proti zjištěnému stavu	• výskyt významných druhů rostlin • potlačení sukcese • absence ruderálních společenstev
***Myriophyllo-Nupharetum* Koch 1926**		
***Salicetum triandrae* Malcuit ex Noirfalise in Lebrun et al. 1955**		
***Alnenion glutinoso-incanae* Oberdorfer 1953**		
***Alopecurion pratensis* Passarge 1964**		
***Molinion* Koch 1926**		
***Filipendulenion* (Lohmeyer in Oberdorfer et al. 1967) Balátová-Tuláčková 1978**		
***Phragmitetum communis* (Gams 1927) Schmale 1939**		

Zachování a další rozvoj cenných rostlinných společenstev. Udržení a znovuvytvoření bezlesí na potenciálně cenných plochách, údržba a zkvalitnění vodního prostředí v ZCHÚ.

2 ROZBOR STAVU ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ S OHLEDEM NA PŘEDMĚT OCHRANY

2.1 POPIS ÚZEMÍ A CHARAKTERISTIKA JEHO PŘÍRODNÍCH POMĚRŮ

2.1.1 STRUČNÝ POPIS ÚZEMÍ A JEHO PŘÍRODNÍCH POMĚRŮ

Geologie

Podloží tvoří z největší části nivní nezpevněný sediment – hlína, písek a štěrk. V okrajových částech do území zasahují ze západu hlubinný magmatit – granit (z období svrchního karbonu), z jihu nezpevněný písčito-hlinitý a hlinito-písčitý sediment (hlína, písek), ze severu a východu vulkanoklastika bazaltoidních hornin (z období terciéru – miocén).

Pedologie

V území jsou převládajícím půdním typem gleje a pseudogleje.

Klimatické poměry

Klimaticky (E. Quitt in Tolazs & al. 2007) je studovaná plocha řazena do chladnější mírně teplé oblasti MT 4. Vybrané klimatické ukazatele zájmového území jsou uvedeny v tabulce 1.

Tab. 1. Vybrané klimatické charakteristiky (Tolazs & al., 2007):

Klimatické charakteristiky	Hodnota
Počet letních dnů	20–30
Počet dnů s průměrnou teplotou 10°C a více	140–160
Počet mrazových dnů	110–130
Počet ledových dnů	40–50
Průměrná teplota v lednu	-3– -4
Průměrná teplota v červenci	16–17
Průměrná teplota v dubnu	6–7
Průměrná teplota v říjnu	6–7
Průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	110–120
Srážkový úhrn ve vegetačním období	350–450
Srážkový úhrn v zimním období	250–300
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	60–80
Počet dnů zamračených	150–160
Počet dnů jasných	40–50

2.1.2 CHARAKTERISTIKA VEGETACE

Viz kap. 1.7.2 A

2.1.3 PŘEHLED ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ ROSTLIN A ŽIVOČICHŮ

Seznam druhů dle NDOP a revize plánu péče pro předchozí období

Název druhu	Aktuální početnost	Stupeň ohrožení	Popis biotopu druhu
kruštík širolistý (*Epipactis helleborine*)	Dolní desítky kusů	C4	u cesty při severní hranici rezervace
mochna bahenní (*Potentilla palustris*)	Metry čtvereční	C4	Roztroušeně v dílčí ploše 14 v západní části ZCHÚ
prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*)		§O, C3	druh je z lokality udáván z minulosti
oměj pestrý (*Aconitum variegatum*)	vzácně	§ O, C3	porosty podél Ohře a Reslavy
ostřice dvouřadá (*Carex disticha*)		C4	v mokré odvodňovací strouze při východní hranici rezervace, vzácně také v porostech tužebníkových lad na pravém břehu Ohře před „signálkou"
rozrazil štítkovitý (*Veronica scutellata*)	vzácně	C4	chrasticové porosty s náletem vrbin v přítokové části nádrže Skalka
vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*)	cca 40 ex.	§O, C3	VKP Pískovna Pomezná v ochranném pásmu
vrbka bahenní (*Epilobium palustre*)	roztroušeně	C4	podmáčené méně degradované louky v nivě řek
zeměžluč okolíkatá (*Centaurium erythraea*)	vzácně	C4	VKP Pískovna Pomezná v ochranném pásmu
zvonečník černý (*Phyteuma nigrum*)	vzácně	C3	výskyt je omezen na roztroušené exempláře v náletových lesících na pravém břehu Ohře v okolí „signálky" (Martínková et Martínek 2006)
škeble rybničná (*Anodonta cygnea*)		§SO	slepá ramena
čmelák zemní (*Bombus terrestris*)		§O	plošně

čmelák skalní (*Bombus lapidarius*)		§O	plošně
mravenec lesní (*Formica rufa*)		§O	rozvaliny Rybáře
blatnice skvrnitá (*Pelobates fuscus*)		§SO	pískovna
čolek horský (*Triturus alpestris*)		§SO	slepá ramena, pískovna
čolek obecný (*Triturus vulgaris*)		§SO	slepá ramena, pískovna
čolek velký (*Triturus cristatus*)		§SO	pískovna
ještěrka obecná (*Lacerta agilis*)		§SO	pískovna
ještěrka živorodá (*Lacerta vivipara*)		§SO	pískovna, louky
ropucha krátkonohá (*Bufo calamita*)		§KO	pískovna, Skalka
ropucha obecná (*Bufo bufo*)		§O	plošně
rosnička zelená (*Hyla arborea*)		§SO	vodní nádrž Skalka, okolí soutoku Ohře a Reslavy, vodní plocha pod Hohenbergem, pískovna Pomezná
skokan krátkonohý (*Rana lessonae*)		§SO	slepá ramena, pískovna
skokan ostronosý (*Rana arvalis*)		§KO	podmáčené louky
skokan zelený (*Pelophylax* kl. *esculentus*)		§SO	slepá ramena, pískovna
slepýš křehký (*Anguis fragilis*)			rozvaliny Rybáře
zmije obecná (*Vipera berus*)		§KO	rozvaliny Rybáře, pískovna
bekasina otavní (*Gallinago gallinago*)	jednotlivci	§SO	
bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*)		§O	
břehule říční (*Riparia riparia*)		§O	
čáp bílý (*Ciconia ciconia*)		§O	zalétá za potravou
čáp černý (*Ciconia nigra*)		§SO	zalétá za potravou
čírka modrá (*Anas querquedula*)		§SO	
čírka obecná (*Anas crecca*)		§O	přelet
drozd cvrčala (*Turdus iliacus*)		§SO	
hohol severní (*Bucephala clangula*)		§SO	na tahu
hýl rudý (*Carpodacus erythrinus*)		§O	
chřástal polní (*Crex crex*)		§SO	
chřástal vodní (*Rallus aquaticus*)		§SO	
jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*)		§O	přelet
konipas luční (*Motacilla flava*)		§SO	
kopřivka obecná (*Anas strepera*)		§O	na tahu
kormorán velký (*Phalacrocorax carbo*)		§O	Skalka
koroptev polní (*Perdix perdix*)	jednotlivci	§SO	
krahujec obecný (*Accipiter nisus*)		§SO	přelet
krkavec velký (*Corvus corax*)		§O	Přelet
křepelka polní (*Coturnix coturnix*)		§SO	louky
ledňáček říční (*Alcedo atthis*)		§SO	Ohře
lejsek šedý (*Muscicapa striata*)		§O	

luňák červený (*Milvus milvus*)		§KO	nepravidelně hnízdí
luňák hnědý (*Milvus migrans*)		§KO	nepravidelně hnízdí
lžičák pestrý (*Anas clypeata*)		§SO	na tahu
morčák velký (*Mergus merganser*)	jednotlivci	§KO	protahuje
moták pilich (*Circus cyaneus*)		§SO	na tahu
moták pochop (*Circus aeruginosus*)		§O	Skalka
orel mořský (*Haliaeetus albicilla*)		§KO	protahuje
orlovec říční (*Pandion haliaetus*)		§KO	přelet
ostralka štíhlá (*Anas acuta*)		§KO	protahuje
ostříž lesní (*Falco subbuteo*)		§SO	
pisík obecný (*Actitis hypoleucos*)	jednotlivci	§SO	
potápka černokrká (*Podiceps nigricollis*)		§O	při průtahu
potápka malá (*Tachybaptus ruficollis*)		§O	v přítokové části přehradní nádrže Skalka
potápka roháč (*Podiceps cristatus*)		§O	Skalka
potápka rudokrká (*Podiceps grisegena*)		§SO	na přehradní nádrži Skalka
rákosník velký (*Acrocephalus arundinaceus*)	jednotlivci	§SO	
rorýs obecný (*Apus apus*)		§O	zalétá za potravou
rybák černý (*Chlidonias niger*)		§KO	protahuje
slavík modráček (*Luscinia svecica*)		§KO	
slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*)		§O	
sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*)		§KO	protahuje
ťuhýk šedý (*Lanius excubitor*)		§O	
vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*)		§O	přelet
vodouš kropenatý (*Tringa ochropus*)		§SO	
vodouš rudonohý (*Tringa totanus*)		§KO	protahuje
volavka bílá (*Egretta alba*)	jednotlivci	§SO	
zrzohlávka rudozobá (*Netta rufina*)		§SO	na tahu
žluva hajní (*Oriolus oriolus*)		§SO	
bobr evropský (*Castor fiber*)		§KO	soutok Ohře a Reslavy
vydra říční (*Lutra lutra*)		§SO	Ohře

Vysvětlivky a použité zkratky:

C1 – kriticky ohrožený taxon Červeného seznamu cévnatých rostlin (Grulich 2012)
C2 – silně ohrožený taxon Červeného seznamu cévnatých rostlin (Grulich 2012)
(C1) až (C4) – ohrožení podle původního Červeného seznamu cévnatých rostlin (Procházka 2001)

KO – kriticky ohrožený chráněný druh se zvláštní ochranou podle zákona č. 114/1992 Sb. a vyhlášky 395/1992 Sb.
SO – silně ohrožený chráněný druh se zvláštní ochranou podle zákona č. 114/1992 Sb. a vyhlášky 395/1992 Sb.
O - ohrožený chráněný druh se zvláštní ochranou podle zákona č. 114/1992 Sb. a vyhlášky 395/1992 Sb.

2.1.4 VÝČET A POPIS VÝZNAMNÝCH PŘIROZENÝCH DISTURBANČNÍCH ČINITELŮ PŮSOBÍCÍCH V ÚZEMÍ V MINULOSTI A SOUČASNOSTI

a) abiotické disturbanční činitele

Nejvýznamnějším abiotickým disturbančním činitelem jsou manipulace s vodní hladinou a erozivní činnost vody při podemílání břehů.

b) biotické disturbanční činitele

Zejm. černá zvěř, příp. činnost vodních hlodavců v oblasti hrází a břehů, činnost bobra evropského.

2.2 HISTORIE VYUŽÍVÁNÍ ÚZEMÍ A ZÁSADNÍ POZITIVNÍ A NEGATIVNÍ VLIVY LIDSKÉ ČINNOSTI

A) OCHRANA PŘÍRODY

Za poslední dvě desetiletí bylo v ZCHÚ prováděno především kosení vybraných částí podmáčených luk. Díky němu se povedlo částečně omezit zapojení pcháčových a tužebníkových lad a luční porost se postupně obohacuje o zajímavé druhy. Mimo to došlo pomístně k ošetření a prořezávkám dřevinných porostů s ruderálními biotopy.

B) LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Probíhá postupné zarůstání lokality dřevinami (především vrbami). Zejména v přítokové části vodní nádrže by měly být porosty ponechány samovolnému vývoji, aby nebyl rušen život živočichů. Vývoj lesních porostů v ochranném pásmu probíhá směrem k přirozenému stavu a není třeba do něho zasahovat. Pravidelné obhospodařování lučních porostů v nivě povede ke zlepšení stavu společenstev a k omezení sukcese a náletu dřevin.

C) ZEMĚDĚLSKÉ HOSPODAŘENÍ

Vzhled přírodní rezervace byl v minulosti částečně podnícen lidskou činností. Dlouhou dobu byly louky v nivě vodních toků obhospodařovány. V západní části ZCHÚ stávala obec Rybáře (Fischern) a při řece Ohři byl velký mlýn, které po válce zanikly. Po obojím zůstaly pouze základy, dnes již výrazně zarostlé náletem. Patrné jsou i zbytky náhonu. U zaniklého mlýna se nachází upravený vývěr minerální vody. Se zánikem osady se omezilo i tradiční obhospodařování pozemků, což vedlo k jejich pustnutí.

Ve východní části rezervace se nachází zřícenina středověké hraniční hlásky (dnes je zde přistavěna malá chatka). Zhruba do r. 1989 byly louky v rezervaci pravidelně obhospodařovány. Plochy na jižní hranici rezervace byly intenzivně obhospodařovány. Chemické látky, které zemědělci používali, se dostaly až do říční nivy a negativně ovlivnily složení jejích porostů. Celá oblast je poznamenána šířením expanzivních a odolných trav a bylin (rákos, chrastice, tužebník, psárka, kopřiva, netýkavka žlaznatá), jejichž bohaté populace výrazně omezují druhovou pestrost lučních i mokřadních společenstev. To ještě posílilo následné neobhospodařování. V posledních letech bylo částečně obnoveno kosení porostů luk u soutoku Ohře s Reslavou a v západní části ZCHÚ bylo obnoveno kosení porostů spojené s pastvou dobytka. Na druhé straně státní hranice byly pozemky odvodněny a nyní vykoupeny Bavorským

svazem ochrany přírody, který se zde snaží obnovit přirozený ráz mokrých nivních luk. Všechny porosty jsou zde pravidelně koseny.

Lesy mají přírodě blízký charakter místy se zvýšeným zastoupením borovice. Lesní porosty jsou zařazeny mezi lesy zvláštního určení.

Současnost: na části lučních pozemků v rezervaci bylo obnoveno kosení, což má na biotopy kladný vliv. V sousedství rezervace v ochranném pásmu nadále probíhá zemědělské obhospodařování, což má na rezervaci potenciálně negativní vliv - splach živin, případných hnojiv a chemikálií.

D) RYBNÍKÁŘSTVÍ

Není předmětem managementu území.

E) MYSLIVOST

Není předmětem managementu území.

F) RYBÁŘSTVÍ

Neřeší se.

G) REKREACE A SPORT

Lokalita se nachází v atraktivním prostředí v příhraniční oblasti, které bylo léta veřejnosti zakázané, a proto je teď hojně navštěvované. Atraktivní je nejen zřícenina středověké hlásky, pohled na nivu Ohře a její vtok do Skalky, ale i krajinný ráz celého pohraničí. Na německé straně se poblíž rezervace nachází hrad Hohenberg. Územím vede turistická značka i cyklostezka a zejména západně od ZCHÚ je vytvořena hustá síť stezek a pěšin pro turisty. Rezervace je hojně navštěvována i mimo vyznačené turistické trasy. V okolí bývalého mlýna se nachází upravený minerální pramen s provizorním odpočívadlem. Území je také atraktivní pro rybáře. Lov ryb je v rezervaci omezen. Přesto zejména v přítokové části v ochranném pásmu jsou patrné pobytové stopy po řadě rybářů - odpadky, stezky. Ty mohou způsobovat rušení hnízdícího a lovícího ptactva.

H) TĚŽBA NEROSTNÝCH SUROVIN

Neřeší se.

I) JINÉ ZPŮSOBY VYUŽITÍ

Vzhledem k hranicím se SRN bylo území dlouhou dobu zcela nepřístupné veřejnosti. Územím rezervace vedly dráty, pod kterými byl chemickými prostředky udržován stav bez vegetace a podél drátů vedla strategická silnice („signálka"), která spojovala útvary pohraniční stráže v Pomezí nad Ohří a v Dubině u Libé. Panelová cesta vede přes Ohři po kovovém mostu a dále po umělém náspu, který vytváří částečnou bariéru pro odtok vody z území nad náspem.
Velký podíl na současném stavu má vybudování vodní nádrže Skalka v letech 1962 -1964. V posledních letech byla trvale snížena hladina přehradní nádrže, což se částečně projevilo na vodních poměrech okolních luk především v přítokové oblasti Skalky pod řekou Ohří. Ve vyšších partiích rezervace udržuje trvalou hladinu vody jez vybudovaný pro malou vodní elektrárnu na východní hranici rezervace. V r. 1995 došlo k protržení pravého břehu Ohře v důsledku povodně, což však bylo v letech 1997 a 1998 opraveno.

Kvalita celého území byla značně ovlivněna velkým znečištěním zejména Reslavy, a to sloučeninami rtuti, které byly do Reslavy vypouštěny z chemické továrny v Marktredwitz. I když továrna byla již zbourána, kontaminovaná zemina odtěžena a asanována, znečištění řek je dodnes patrné.

I v ochranném pásmu probíhalo tradiční hospodaření s ohledem na blízkost státní hranice. Na hranici OP byla v minulosti otevřena pískovna, která je dnes chráněna jako významný krajinný prvek. Slouží jako biotop především pro plazy a obojživelníky a v minulosti zde hnízdil i výr velký a kolonie břehulí říčních.

Malá vodní elektrárna s klapkovým uzávěrem nemá na ZCHÚ vliv, neboť jez a klapkový uzávěr udržuje automaticky stálou vodní hladinu v řece. Větší vliv na kolísání hladiny vody v řekách má soustava vodních elektráren v Německu. To negativně působí jak na společenstva, tak na druhy rostlin a živočichů.

Hladina vody nádrže Skalka byla v minulosti, v době rekonstrukce přehrady a výstavby silničního mostu přes nádrž, snížena, což mělo vliv na postupné odvodňování pozemků jižně pod Ohří ve východní části rezervace. V současné době se řídí hladina vodního díla Skalka dle platného manipulačního řádu. Vliv snížené hladiny vody v nádrži je v rostlinných společenstvech dodnes patrný. Nyní nedochází ke kolísání hladiny v nádrži, takže hnízdiště vodního ptactva nejsou ohrožena.

2.3 SOUVISEJÍCÍ PLÁNOVACÍ DOKUMENTY, SPRÁVNÍ ROZHODNUTÍ A PRÁVNÍ PŘEDPISY

V PR se nachází chráněná rybí oblast. Lov ryb je na území ZCHÚ omezen. ZCHÚ se nachází v chráněné oblasti přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les. Lesní porosty náleží do kategorie lesů zvláštního určení.
Lesní hospodářský plán
Územní plány

2.4 SOUČASNÝ STAV ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ A PŘEHLED DÍLČÍCH PLOCH

2.4.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O LESÍCH

Přírodní lesní oblast	2a Chebská a Sokolovská pánev
LHC / zařizovací obvod	Františkovy Lázně
Výměra LHC v ZCHÚ (ha)	2,5680 ha
Období platnosti LHP	1. 1. 2019 – 31. 12. 2028
Organizace LH	LČR s.p.
Nižší organizační jednotka	Lesní správa Františkovy Lázně, Chebská 8, Františkovy Lázně, 35101

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: 2a Chebská a Sokolovská pánev				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra,* (ha)	Podíl (%)
4K	Kyselá bučina	BO, BK, LP, DB, JP, DB	0,63	78,75
4P	Oglejená stanoviště nižších poloh	BO, BK, DB, JD, LP, BŘ, OS	0,17	21,25
Celkem			0,8	100

Zkratky dřevin vycházejí z vyhlášky č. 84/1996 Sb.
Přirozená skladba je stanovena dle Ing. Eduarda Průšy, CSc. (Pěstování lesů na typologických základech), s drobnými odchylkami odpovídá přirozené skladbě podle typologického klasifikačního systému ÚHÚLu (Ing. Karel Plíva).

Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (%)
BO	borovice	2	+
SM	smrk	+	0
JD	jedle	0	20
DBL	dub letní	40	30
DBZ	dub zimní	10	+
BŘ	bříza pýřitá / bříza bělokorá	20	+
KL	javor klen	10	+
JL	jilm	+	+
JS	jasan	+	+
BK	buk	0	30
JŘ	jeřáb ptačí	2	3
LP	lípa	+	10
Celkem		100	100

2.4.2 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O VODNÍCH PLOCHÁCH

Název vodního toku	Ohře	Reslava
Číslo hydrologického pořadí	1-13-01	
Úsek dotčený ochranou (řkm)	? -254	
Charakter toku	-	-
Příčné objekty na toku	jez	žádné
Manipulační řád	-	-
Správce toku	Povodí Ohře	
Správce rybářského revíru	Český rybářský svaz Cheb	
Rybářský revír	431040 Ohře 19	
Zarybňovací plán	-	-

2.4.3 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O NELESNÍCH POZEMCÍCH

Území ZCHÚ včetně lesních pozemků a vodních toků bylo rozděleno do několika dílčích ploch podle stavu vegetace a s ohledem na způsob navrhované péče.
Popis dílčích ploch a objektů je obsažen v příloze I - tabulce B.

Příloha:
- tabulka „Popis dílčích ploch a objektů" – příloha č. T2
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M4

2.5 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ PŘEDCHOZÍ PÉČE A DOSAVADNÍCH OCHRANÁŘSKÝCH ZÁSAHŮ DO ÚZEMÍ A ZÁVĚRY PRO DALŠÍ POSTUP

ZCHÚ bylo vyznačeno v terénu pomocí pruhového značení na stromech a pomocných dřevěných tyčí. Je zde instalováno 8 úředních tabulí se státním znakem.

Management lokality: Na lokalitě bylo obnoveno kosení některých luk. Pokosená hmota je ukládána pod stromy v břehovém porostu nebo na okrajích kosených luk. Břehová nátrž v Ohři nad jezem byla opravena navezením balvanů. Voda bariérou samovolně proniká a vytváří nepravé slepé rameno Ohře. Byly vyměněny poškozené úřední tabule, odklizena černá skládka pneumatik askládka odpadu v SZ části ZCHÚ. Podél vodních toků bylo vysázeno několik odrostků jasanů.

2.6 STANOVENÍ PRIORITNÍCH ZÁJMŮ OCHRANY ÚZEMÍ V PŘÍPADĚ JEJICH MOŽNÉ KOLIZE

Vzhledem ke špatnému stavu vegetace v ZCHÚ se prioritním zájmem stává ochrana a zachování biotopů pro život živočichů, především ptáků. Zejména nerušit je v době rozmnožování a hnízdění. Obhospodařování pozemků za účelem zlepšení jejich stavu se tak stává druhořadým. Rezervaci je víceméně členěna do dvou částí. Jedna by měla zůstat neobhospodařovaná (případné vyřezávání dřevin bude probíhat v zimních měsících), druhá by se měla kosit a udržovat.

3 PLÁN ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ

3.1 VÝČET, POPIS A LOKALIZACE PLÁNOVANÝCH ZÁSAHŮ

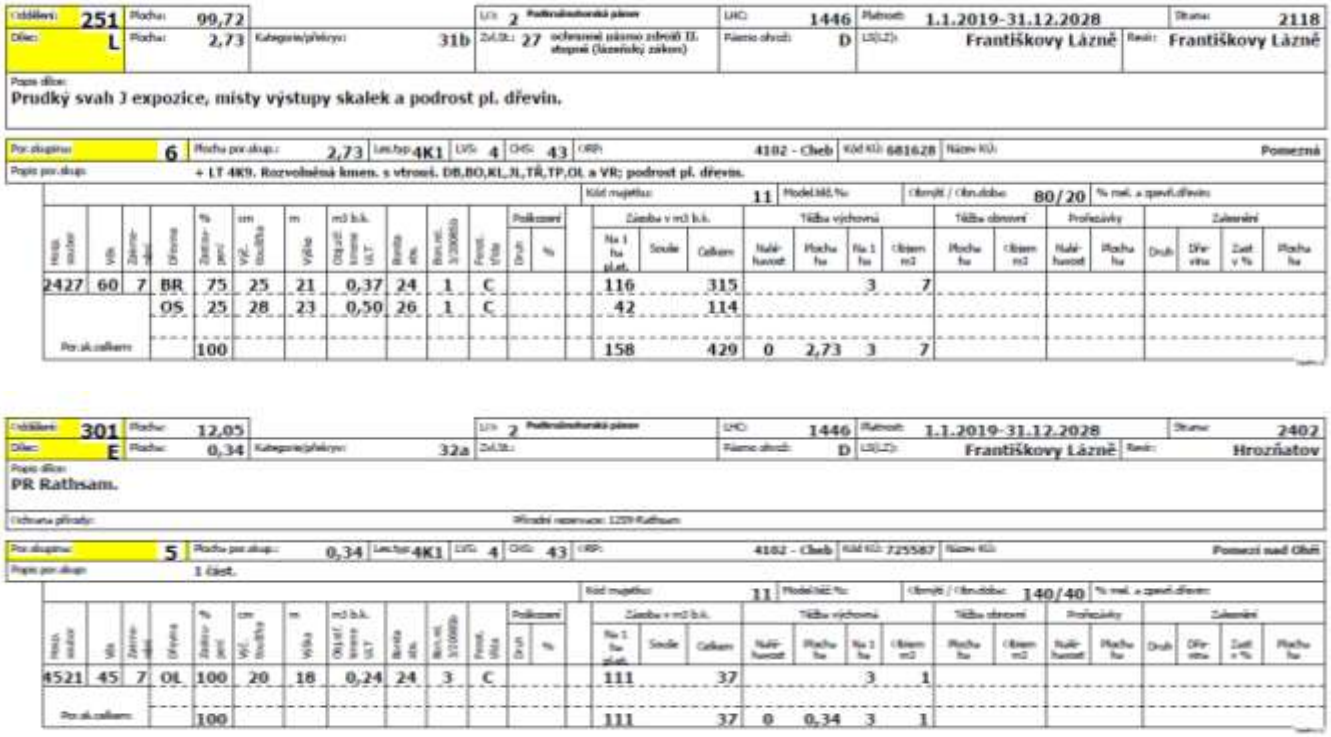
3.1.1 RÁMCOVÉ ZÁSADY PÉČE O ÚZEMÍ NEBO ZÁSADY JEHO JINÉHO VYUŽÍVÁNÍ

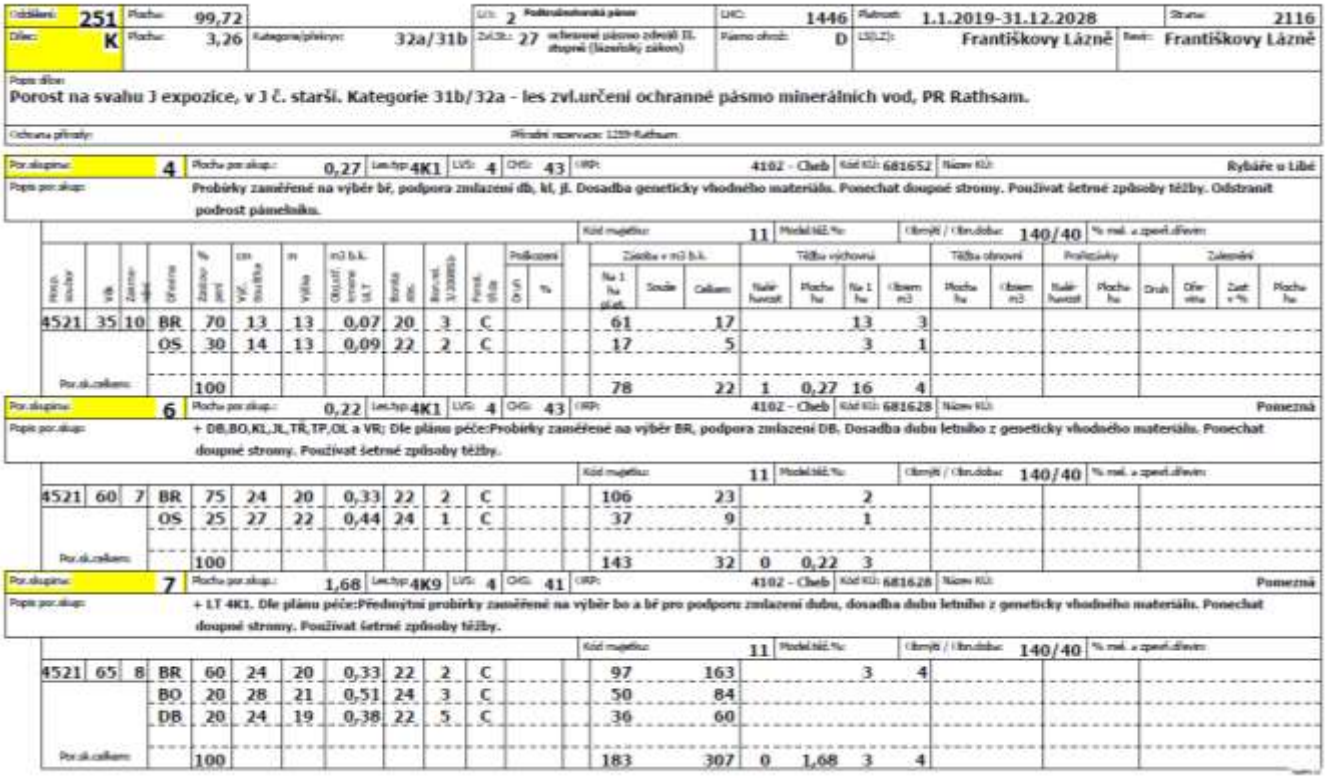
A) PÉČE O LESY

Číslo směrnice		Kategorie lesa		Soubory lesních typů	
01		Lesy zvláštního určení		4K, 4P	
Cílová druhová skladba dřevin (%) při obnově lesa					
SLT	Základní dřeviny	Meliorační a zpevňující dřeviny		Ostatní dřeviny	
4K	BO	BK, LP, DB, JP, DB			
4P	BO	BK, DB, JD, LP, BŘ, OS			
A) porostní typ		B) porostní typ		C) porostní typ	
HS 4563 („olšina")		HS 2185 („doubrava")		HS 2427 („bor")	
Základní rozhodnutí					
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
fyzický věk dožití	20 let - nepřetržitá	120 - fyzický věk	nepřetržitá	120 - fyzický věk	30
Hospodářský způsob		Hospodářský způsob		Hospodářský způsob	
výběrný		výběrný		násečná forma pasečného hospod. způsobu	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
jednoduchá mírně uvolněná skladba porostu s přirozeným vývojem		druhově a věkově diferencované přirozené zapojené porosty. Porosty budou obhospodařovány přírodě blízkým způsobem s ohledem na mimoprodukční funkce		druhově a věkově diferencované zapojené porosty odpovídající stanovištním podmínkám. Porosty budou obhospodařovány přírodě blízkým způsobem s ohledem na mimoprodukční funkce	
Způsob obnovy a obnovní postup					
přirozená obnova, ponechat zcela bez zásahu		přirozená obnova, provádět účelový výběr bř a bo a podporovat zmlazování db, případně dosadba jd a db, používat geneticky vhodný materiál		přirozená obnova, odstraňování bř a bo a podpora zmlazování db, dosadba db, případně jd. používat geneticky vhodný materiál	
Péče o nálety, nárosty a kultury					

není potřeba	individuální a skupinová ochrana doplňovaných sazenic, příp. i přirozené obnovy. Zákaz použití biocidů	individuální a skupinová ochrana. Zákaz použití biocidů
Výchova porostů		
odstranění nežádoucích dřevin	minimální, odstranění nežádoucích dřevin, uvolňování druhů přirozené druhové skladby, zásahy provádět v úrovni, podúroveň ponechat, ponechávat doupné stromy a těžební zbytky	odstranění nežádoucích dřevin, uvolňování druhů přirozené druhové skladby, ponechávat doupné stromy a těžební zbytky
Opatření ochrany lesa		
není potřeba	ochrana proti zvěři, zákaz použití biocidů	ochrana proti zvěři, zákaz použití biocidů
Provádění nahodilých těžeb		
-	-	- I
Doporučená technologie		
šetrná technologie - kůň, lanovka		
Poznámka		

Rámcová směrnice je uvedena pouze pro případ absence hospodaření, pro zachování významu, plně postačí směrovat hospodaření tak, jak je uvedeno v Lesním hospodářském plánu (Viz výpis):

Příloha: M 3a

B) PÉČE O VODNÍ PLOCHY

Rámcová směrnice péče o vodní prostředí

Název vodního toku	Ohře, niva soutoku Ohře a Reslavy
Způsob hospodaření	-
Intenzita hospodaření	Chráněná rybí oblast

Manipulace s vodní hladinou	Níže po toku je malá vodní elektrárna s jezem a dále přehrada Skalka – bez výrazného vlivu
Způsob odbahňování	nezasahovat
Způsoby hnojení	nezasahovat
Způsoby regulačního přikrmování	nezasahovat
Způsoby použití chemických látek	nezasahovat
Rybí obsádky	Dle uvážení

Všeobecné zásady péče o vodní prostředí

Používání látek škodlivých vodám pro rybářské účely, zejména přihnojování, přikrmování a používání jiných chemických látek, bude příslušný orgán povolovat jednotlivě a s plnou kvantifikací povolených množství, způsobu a doby aplikace a pouze tehdy, bude-li doloženo sledováním vody nepřekročení příslušných imisních standartů znečištění vody. Před vydáním povolení bude zvážen i vliv na předmět ochrany, především vodního ptactva a obojživelníků.
Žádá-li správce o povolení k hnojení, přikrmování nebo aplikaci jiných látek škodlivých vodám, je povinen sledováním kvality vody doložit, že nedojde k překročení limitů stanovených příslušným právním předpisem, upravujícím kvalitu vody v tocích nebo náročnějších limitů stanovených příslušným orgánem. Pokud vodoprávní úřad bude moci na základě takovýchto informací předpokládat, že nedojde k překročení stanovených limitů, může požadovanou činnost povolit.

C) PÉČE O NELESNÍ PLOCHY

(s využitím prací Háková & kol. 2004 a Jersáková & Kindlmann 2004)

1/ Odstranění dřevin - z luk, které budou následně koseny, by měly být odstraněny nálety dřevin. V lesních porostech by měly být prováděny takové zásahy, které povedou ke zlepšení stavu porostů (viz směrnice). Návrh zásahu se týká dílčích ploch 1, 2, 3, 4 a 7.
2/ Kosení - každoroční kosení lučních porostů západně od „signálky", aby se zlepšil stav porostů a došlo k omezení šíření ruderálních druhů.

Způsoby péče

Kosení travních porostů

Travnaté porosty – V lokalitě se nachází množství vlhčích lučních porostů, které jsou potenciálně významné zejména botanicky. Obecně je třeba pamatovat na podmínku kosení za sucha a spíše kolem poledních a odpoledních hodin, aby bylo zabráněno likvidaci migrujících obojživelníků.

Kosení ideálně provádět takovým způsobem, aby docházelo k diferenciaci sezónního vývoje travního porostu na lokalitě (např. část posečená v květnu, část posečená v červnu, část ležící ladem) a dlouhodobě také k rozrůznění druhové skladby rostlin.
Aby docházelo k udržení druhové rozmanitosti bezobratlých, je nutné jim zajistit pro jejich vývoj vzrostlou vegetaci. Z toho důvodu by měla být seč prováděna mimo hlavní vegetační sezónu (tj. mimo červen-září).
Optimální je seč provádět až po odkvětu, nejlépe po dozrání a vysypání tobolek. Píci je vhodné před odklizením usušit přímo na místě, aby ze suché biomasy stačila vypadat semena rostlin. Sušením a obracením pokosené hmoty na místě se semena snadněji dostanou do půdy. Poměr posečené části travního porostu k neposečené by měl být zhruba 3:1.

Poznámka k doporučené minimální variantě kosení 1x za 2 roky:

Tento způsob péče je třeba brát jako skutečně výjimečný a nouzový – nepravidelné kosení rozkolísává populační dynamiku, rostliny méně kvetou a mají problém pod dekou stařiny nashromáždit dostatek asimilátů na další sezónu.

Redukce keřů a dřevin

Doporučuje se provádět dle potřeby a rozrůstání na plochy, které nelze z nějakého důvodu pravidelně kosit. Zásah by měl probíhat mimo vegetační období a měl by představovat spíše ohraničený a lokální provedení. Vytěženou hmotu lze ponechat na vhodném místě k zetlení – vzniká tak zimovičtě pro drobné obratlovce a bezobratlé.

D) PÉČE O ŽIVOČICHY

Území nevyžaduje speciální zásahy ve prospěch živočišných druhů. PR je lokalitou výskytu jednoho z nejvýznamnějších druhů v území je vážka podhorní (*Sympetrum pedemontanum*) - jednou z mála težišť jejího výskytu je právě Chebsko. Stanovištní nároky druhu nejsou zatím přesně známy, pro její existenci je však nutné, aby alespoň část toku nebyla zastíněna pobřežními dřevinami, což dobře koresponduje s vámi navrhovanými opatřeními pro další druhy.

Příloha:
Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích, výčet plánovaných zásahů - příloha T2
Mapa dílčích ploch a objektů - příloha M4

E) PÉČE O ROSTLINY

Viz kap. C).

F) ZÁSADY JINÝCH ZPŮSOBŮ VYUŽÍVÁNÍ

Pro zachování technických prvků – informační cedule a pruhového značení – je třeba obnova nátěru dřevěných prvků, kontrola a oprava stojanu informační cedule, obnova pruhového značení.

3.1.2 PODROBNÝ VÝČET NAVRHOVANÝCH ZÁSAHŮ A ČINNOSTÍ V ÚZEMÍ

1) Odstranění dřevin:

asanace dřevin: na lučních pozemcích, kde dochází k silnému náletu dřevin, by měly být odstraněny všechny dřeviny. Jedná se především o nálety břízy bělokoré, jasanu ztepilého, olše lepkavé, hlohu, dubu letního, trnky a pod. Dřeviny by měly být káceny u paty kmene. Na slabší jedince a keře je možno použít křovinořez, jinak motorovou pilou. Zásah se týká dílčích ploch 1,2,3,4,7 a 8. Vzrostlé solitérní dřeviny mohou být ponechány - max. 2 ks na 1 ha. Těžební zbytky (hroubí i nehroubí) je vhodné odklidit mimo ZCHÚ nebo při okraji plochy, či spáleny. Vzhledem k navrhovanému následnému kosení pozemků nebude nutné zásah opakovat. Pokud však pozemky nebudou koseny, je nutné zásah po pěti letech zopakovat. Zásah je nejvhodnější provádět v zimních měsících, aby nedošlo k rušení živočichů. Jedná se o plochu cca 12 ha zarostlou dřevinami zhruba z 50-ti %.

asanace pámelníku: z porostů v západní části rezervace by měl být odstraněn pámelník. Nejvhodnější se jeví použití motorové pily nebo křovinořezu. Zásah je vhodné provádět v zimních měsících (únor, březen - v případě vysoké sněhové pokrývky lze odložit na další rok) a po pěti letech opakovat.

vyřezání vrbin: jednou za 5 let by bylo vhodné provést vyřezání vrb v dílčí ploše 3 a 4, aby se zabránilo úplnému zarostení vlhké louky. Lze použít motorovou pilou a vrby kácet u paty kmene. Vyřezáno by mělo být cca 50 % porostu. Jedná se o plochu cca 5,5 ha.

2) Kosení luk:

Vlhké a podmáčené louky západně od „signálky" je vhodné pravidelně kosit. Jedná se o dílčí 1, 5 a 6 (2,3,4). Pokosená hmota by měla být odklizena zcela mimo ZCHÚ včetně OP. Ukládání biomasy v rezervaci, případně vhazování do vodních toků je nepřípustné. Louky by měly být koseny každoročně (minimálně jednou za tři roky) v pozdním létě (srpen), aby nedošlo k rušení živočichů. Jedná se o plochu cca 17 ha.

3) Údržba hraničního značení:

Viz kapitola 3.3

4) Úklid černých skládek:

U dílčí plochy 4 se nachází černá skládka s rozmanitým materiálem (v r. 2015 uklízeno, odpad se zde objevuje znovu). Nejen z estetického hlediska je nutné tuto skládku odstranit. Dle potřeby bude muset být zásah opakován.

5) Údržba informační tabule a naučné stezky
Viz kapitola 3.6

Příloha:
Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích, výčet plánovaných zásahů - příloha T2
Mapa dílčích ploch a objektů - příloha M4

3.2 ZÁSADY HOSPODÁŘSKÉHO NEBO JINÉHO VYUŽÍVÁNÍ OCHRANNÉHO PÁSMA VČETNĚ NÁVRHŮ ZÁSAHŮ A PŘEHLEDU ČINNOSTÍ

Neřeší se.

3.3 ZAMĚŘENÍ A VYZNAČENÍ ÚZEMÍ V TERÉNU

Území je geodeticky zaměřeno a hranice vyznačeny v terénu předepsaným pruhovým značením na stromech doplněné tyčemi. ZCHÚ je označeno 8 úředními tabulemi. Hranice ve východní a jižní části rezervace jsou málo patrné - označeny pouze okrajové body. Vzhledem ke skutečnosti, že zaměření proběhlo již v roce 1995 a od té doby došlo a dochází k digitalizaci a úpravám pozemkových map, doporučejeme provést nové zaměření a zpřesnění hranice na hranice parcel (s výjimkou parcely řeky Ohře). Tento plán péče je postaven na vymezení dle aktuální parcelní situace, což je umožněno především plánování zásahů hlouběji v území ZCHÚ.

Z důvodu zřetelnosti značení a ochrany před korozí je třeba provést obnovu hraničníků a pruhového značení 2x za dobu platnosti plánu péče.

Označení cedulí – dle zákona se skládá se ze dvou hlavních částí – z tabule se státním znakem a tabule s kategorií a názvem příslušného chráněného území. Není dovoleno měnit velikost písma, nedodržovat nepotisknutelné okraje a měnit šířku cedule. Rozměry dle prováděcí vyhlášky - 170 x 420 mm (státní znak) + 80 x 420 (status území); materiál – smaltovaný plech (kód barvy – viz vyhláška). V případě PR Rathsam je vhodnou alternativou i kombinace informační cedule a otisku zákonného značení.

3.4 NÁVRHY POTŘEBNÝCH ADMINISTRATIVNĚ-SPRÁVNÍCH OPATŘENÍ V ÚZEMÍ

Doporučujeme zvážit úpravu území cestou redukce nadbytečných ploch, a to vyřazením pracovní plochy 2, 4 a přilehlých lesních porostů. PR by po úpravě tvořila niva a mokřady kolem meandru Oře, bezprostřední okolí soutoku a slepá ramena s mokřadními a nivními porosty na západě stávajícího území. Důvodem pro takovou úpravu je zejména nízká ekologická hodnota lesní části a luk výše po toku Reslavy – zde by byl dostatečnou ochranou hraniční pás a VKP ze zákona.

Dále doporučujeme umožnit následující zásahy správci vodního toku:

- v zátopové oblasti VN Skalka umožnit odstraňování suchých a poškozených stromů;
- umožnit provádění výchovných zásahů do stromových porostů na březích VT Ohře a Reslavy – vždy ale po oznámení, před nímž bude umožněno orgánu ochrany přírody posoudit nutnost takového zásahu;
- umožnit odstraňování invazních druhů rostlin v rámci zabránění jejich šíření.

3.5 NÁVRHY NA REGULACI REKREAČNÍHO A SPORTOVNÍHO VYUŽÍVÁNÍ ÚZEMÍ VEŘEJNOSTÍ

Dle uvážení orgánu ochrany přírody. Přes území je neoficiálně vedena místní cyklotrasa, která je poměrně vytížená. V rámci urychlení průjezdu doporučujeme spolupracovat na vymezení trasy s minimálním dopadem na biotopy ZCHÚ a umožnit vybudování oficiální (třeby i zpevněné) části cyklostezky. Tímto zásahem může dojít ke snížení erozního působení a druhotně i k omezení odhazování odpadků – provozovatel cyklostezky by měl zajistit pravidelný úklid.

3.6 NÁVRHY NA PRŮZKUM ČI VÝZKUM ÚZEMÍ A MONITORING

Monitorovat změny společenstev v obhospodařovaných a neobhospodařovaných částech rezervace a sledovat vliv snížené vodní hladiny v nádrži Skalka na biotopy v rezervaci.

Dále je doporučen alespoň dvousezónní průzkum populace vážky podhorní (Sympetrum pedemontanum), která je zde zaznamenána v databázi AOPK ČR.

Při kraji přírodní rezervace je umístěna informační tabule. Lokalita může sloužit jako objekt floristické, entomologické a geologické exkurze především pro studenty přírodovědných oborů.

4 ZÁVĚREČNÉ ÚDAJE

4.1 PŘEDPOKLÁDANÉ ORIENTAČNÍ NÁKLADY HRAZENÉ ORGÁNEM OCHRANY PŘÍRODY DLE JEDNOTLIVÝCH ZÁSAHŮ

Druh práce a odhad plochy	Sazba za jednotku v Kč	Jednotka	Náklady za rok (Kč)	Náklady za období platnosti plánu péče*
Opakované zásahy				
kosení křovinořezem	15 000	1 ha	38 000	380 000
kosení traktorem	3 000	1 ha	30 000	300 000
Jednorázové zásahy				
obnova pruhové značení (1x za 5 let)		1 značení	95 000	95 000
vyřezání pámelníku	50 000	1 ha	50 000	100 000**
vyřezání vrbin	50 000	1 ha	50 000	100 000**
odstranění černých skládek	15 000	-	15 000	45 000***
odstranění dřevin	20 000	1 ha	120 000	240 000**
informační tabule	10 000	obnova	20 000	20 000
Celkem			68 000	1 155 000

**Částky je třeba brát jako velmi orientační, ovlivňuje jí řada faktorů, jako je nabídková cena firem a poptávka, rychlost narůstání křovin/dřevin v letech po vyřezání apod.*
***Zásahy spíše jednorázového charakteru, ideálně ale opakovat 2 – 3x za platnost plánu péče*
****Dle vzniku a aktuálního rozsahu*

Pozn: V tabulce jsou uvedeny přibližné náklady v rámci kompletní péče o ZCHÚ, a nemusí být přímo hrazeny z fondů orgánu ochrany přírody.

4.2 POUŽITÉ PODKLADY A ZDROJE INFORMACÍ

BALATKA B. & SLÁDEK J. (1972): *Morfologické členění ČSR.* – Studia Geographica, 23, Brno.

CULEK M. (ed.) (1996): *Biogeografické členění České republiky*. Enigma Praha. 347 pp. + suppl.

DEMEK J. & MACKOVČIN P. [ed.] (2006): *Zeměpisný lexikon ČR, hory a nížiny*. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Brno, 580 s.

DOSTÁL J. (1989): *Nová květena ČSSR 1, 2.* – Academia, Praha, 1548 p.

FARKAČ, J., KRÁL, D. & ŠKORPÍK, M., 2005: *Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí.* AOPK, Praha. 758 pp.

HÁKOVÁ A., KLAUDISOVÁ A. & SÁDLO J. [eds.] (2004): *Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000.* PLANETA XII, 3/2004 – druhá část. Ministerstvo životního prostředí, Praha.

HEJCMAN M., PAVLŮ V. & KRAHULEC F. (2002): *Pastva hospodářských zvířat a její využití v ochranářské praxi*. – Zprávy Čes. Bot. Společ., Praha, 37: 203-216.

HEJNÝ S. & SLAVÍK B. [eds.] (1988): *Květena České socialistické republiky. 1.* – Academia, Praha.

HEJNÝ S. & SLAVÍK B. (eds.), 1990: *Květena České republiky. 2*. – Academia, Praha, 540 p., 119 tab., 1 photo color.

HEJNÝ S. & SLAVÍK B. [eds.] (1992): *Květena České republiky. 3*. – Ed. Academia, Praha, 542 p., 114 tab., 1 photo color.

CHYTRÝ M., KUČERA T. & KOČÍ M. (2001): *Katalog biotopů ČR.* – ed. AOPK ČR, Praha, 304 p.

CHYTRÝ M. [ed] (2007): *Vegetace České republiky. 1. Travinná a keříčková vegetace.* – Academia, Praha, 526 p.

CHYTRÝ M. [ed] (2009): *Vegetace České republiky. 2. Ruderální, plevelová, skalní a suťová vegetace*. – Academia, Praha, 520 p.

JANÁČKOVÁ H. & ŠTORKÁNOVÁ A. (eds.) (2004): *Metodika inventarizačních průzkumů zvláště chráněných území.* - Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha. 262 pp.

KOLBEK J., BÍLEK O., ČERNÝ T., NEUHÄUSLOVÁ Z., PETŘÍK P., WILD J. & TICHÝ L. (sine dato): *Inventarizace rostlinných společenstev*. – Ms. [depon. in Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha].

KONVIČKA M., BENEŠ J. & ČÍŽEK L. (2005): *Ohrožený hmyz nelesních stanovišť: ochrana a management.* – Sagittaria, Olomouc, 127 p.

KUBÁT K., HROUDA L., CHRTEK J. jun., KAPLAN Z., KIRSCHNER J. & ŠTĚPÁNEK J. [eds.] (2002): *Klíč ke květeně České republiky*. – Academia, Praha, 928 p.

MACKOVČIN P. & SEDLÁČEK M. (eds.): *Chráněná území ČR, svazek XI., Plzeňsko a Karlovarsko*. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno. Praha 588 pp.

MARHOUL P. & TUROŇOVÁ D. [eds.] (2008): *Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000*. Metodika AOPK ČR. – Agentura ochrany přírodpy a krajiny ČR, 161 p., Praha.

MASOPUSTOVÁ A. (2005): *Plán péče pro přírodní rezervaci Rathsam na období 2007-2016*. – [depon. in Krajský úřad Karlovarského kraje].

MLÁDEK J., PAVLŮ V., HEJCMAN M. & GAISLER J. [eds.] (2006): *Pastva jako prostředek údržby trvalých travních porostů v chráněných územích (metodická příručka pro ochranu přírody a zemědělskou praxi).* – Výzkumný ústav rostlinné výroby, Praha, 104 p.

MORAVEC J. (1994): *Fytocenologie*. Academia, Praha.

MORAVEC J. [ed.] (2000): *Přehled vegetace České republiky 1, 2.* – Academia, Praha.

MORAVEC J. & kol. (1995): *Rostlinná společenstva České republiky a jejich ohrožení.* – Severočes. přírodou, příloha, 1-206 p.
NEUHÄUSLOVÁ, Z. & al. (1998): *Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky.* – Academia, Praha.
PLOUČNICE, Z. S. - Plán péče o přírodní rezervaci RATHSAM na období 2017-2026
PROCHÁZKA F. [ed.] (2001): *Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000).* – Příroda, Praha, 18: 1-166.
QUITT E. (1971): *Klimatické oblasti Československa*. – Studia geografica 16, GGÚ ČSAV, Brno.
SLAVÍK B. [ed.] (1995): *Květena České republiky. 4.* – Ed. Academia, Praha, 529 p., 109 tab., 33 map., 1 photo color.
SLAVÍK B. [ed.] (1997): *Květena České republiky. 5.* – Ed. Academia, Praha, 568 p., 126 tab., 38 map., 1 photo color.
SLAVÍK B. [ed.] (2000): *Květena České republiky. 6.* – Ed. Academia, Praha, 770 p., 129 tab., 60 map., 1 photo color.
SLAVÍK B. & ŠTĚPÁNKOVÁ J. [eds.] (2004): *Květena České republiky. 7.* – Ed. Academia, Praha, 767 p., 128 tab., 53 map., 1 photo color.
ŠTĚPÁNKOVÁ J., CHRTEK J. jun. & KAPLAN Z. [eds.] (2010): *Květena České republiky. 8.* – Ed. Academia, Praha, 712 p., 104 tab., 53 map., 1 photo color.
TOLAZS R. & al. (2007): *Atlas podnebí Česka*. – Český hydrometeorologický ústav, Univerzita Palackého v Olomouci, Praha.
TOMÁŠEK M. (2007): *Půdy České republiky*. – ČGS, Praha.
VOZÁROVÁ M. & SUTORÝ K. (2001): *Index herbariorum Reipublicae bohemicae et Reipublicae slovacae.* – Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, Příloha 2001/1: 1-95.

Další zdroje informací:

mapový server České geologické služby http://www.geology.cz (geologické mapy)
mapový server Seznam.cz http://www.mapy.cz (historický snímek z 19. století, orientační mapa území)
mapový server Ustavu pro hospodářskou úpravu lesa http://www.uhul.cz (lesní typologická mapa)
mapový server Laboratoře geoinformatiky http://oldmaps.geolab.cz (prezentace starých mapových děl z území Čech, Moravy a Slezska)
mapový server Cenia – národní inventarizace kontaminovaných míst http://kontaminace.cenia.cz (historické letecké snímky z poloviny minulého století)
Portál veřejné správy České republiky http://geoportal.cenia.cz/ (letecké snímky, geomorfologie, fytogeografie)
Oficiální webové stránky Agentury ochrany přírody a krajiny ČR věnované monitoringu v České republice http://www.biomonitoring.cz
Oficiální webové stránky soustavy Natura 2000 v České republice spravované Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR http://www.natura2000.cz
Mapování a ochrana motýlů České republiky http://www.lepidoptera.cz

4.3 ZPRACOVATEL PLÁNU PÉČE

Asociace Brontosaura
Sokolská 323/26
417 31 Novosedlice
IČO: 48132209

Zpracováno podle vyhlášky o plánech péče č. 45/2018 Sb. a „Osnovy plánu péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace a jejich ochranná pásma“ vydané Ministerstvem životního prostředí.

5 PŘÍLOHY

1) **Příloha M 1 - Orientační mapa s vyznačením území**

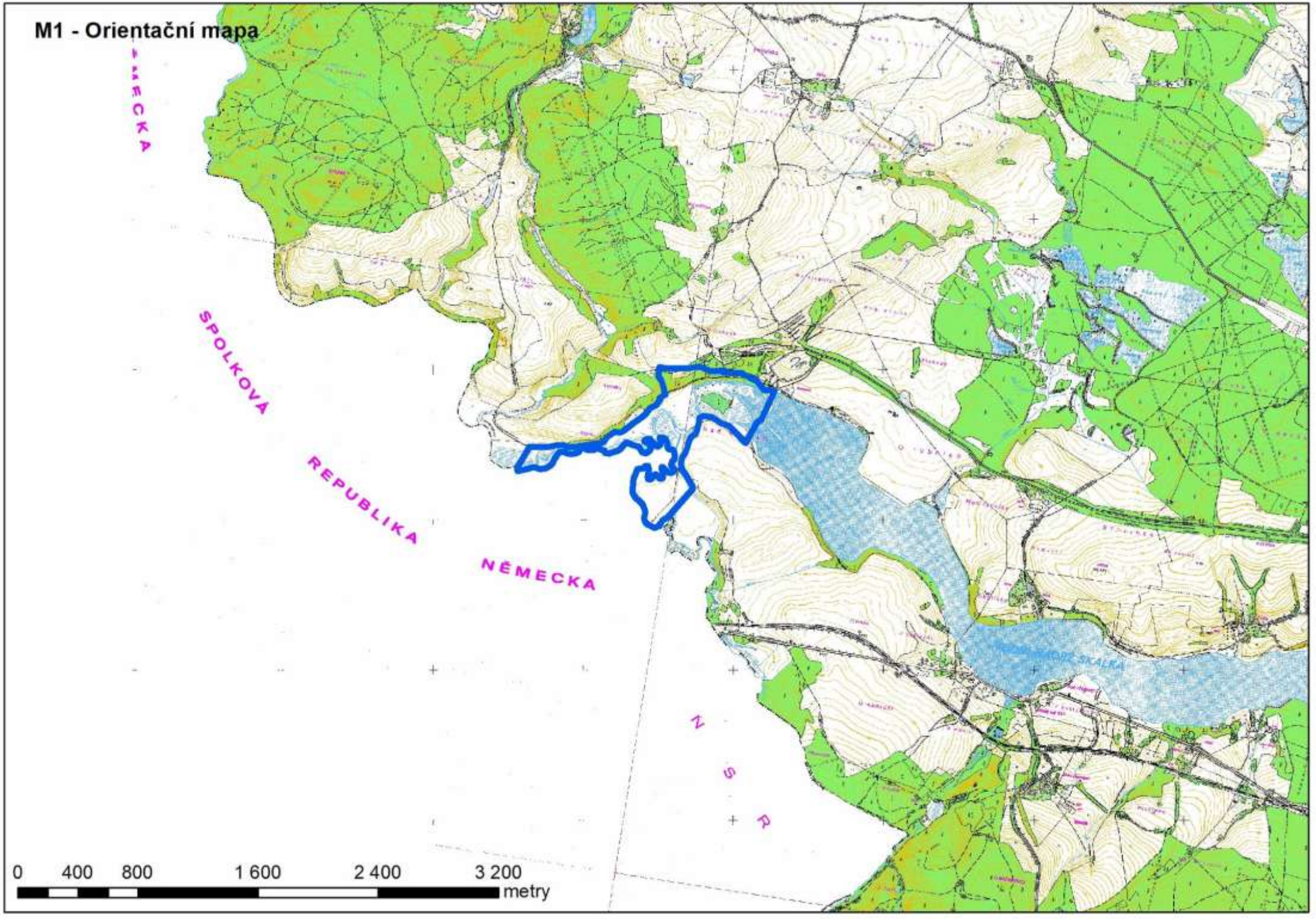
2) **Příloha M 2 - Mapa s vymezením ZCHÚ, ochranného pásma a KN**

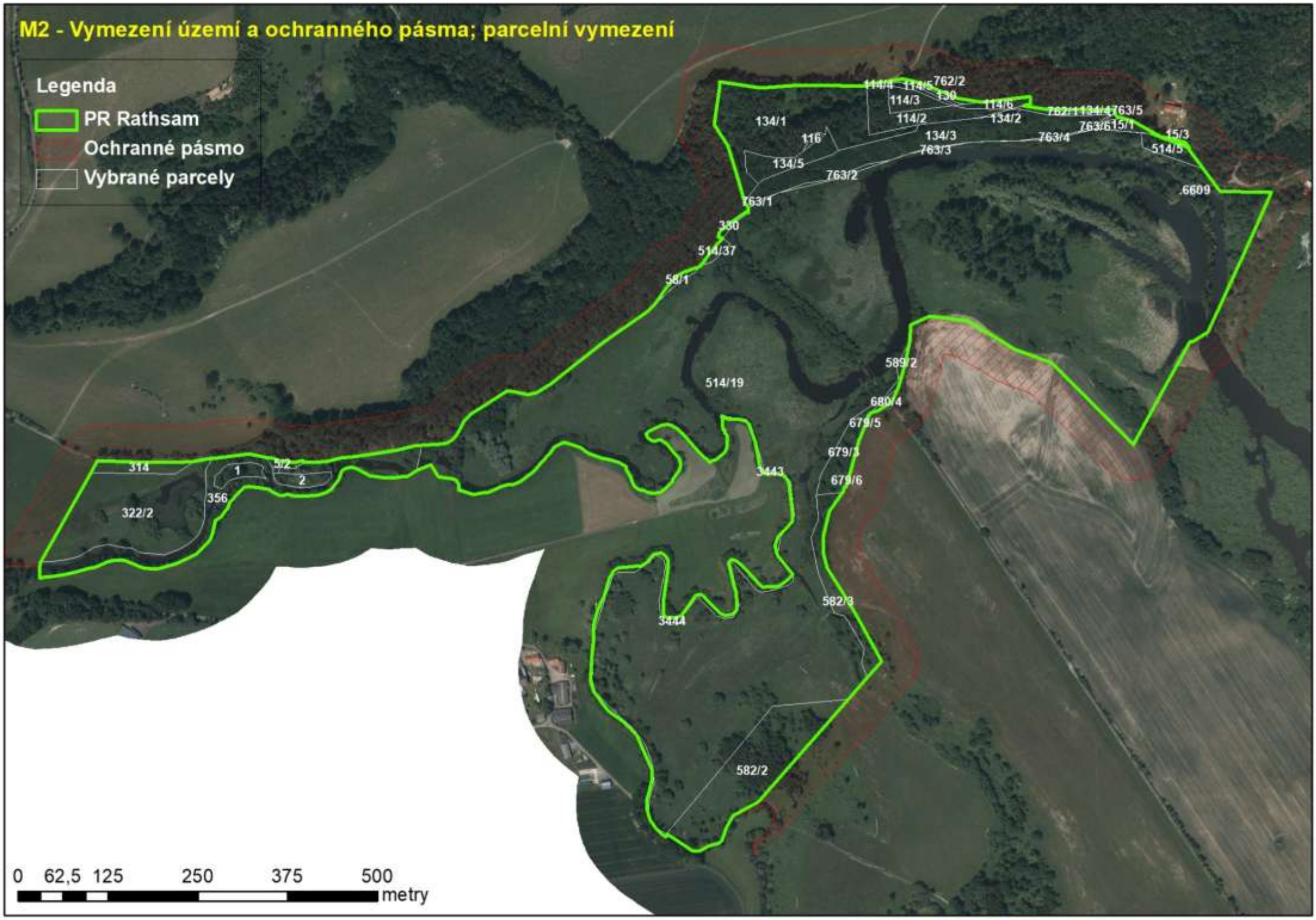
3) **Příloha M 3a – Lesnická mapa - LHP**
4) **Příloha M 3b – Lesnická mapa - OPRL**

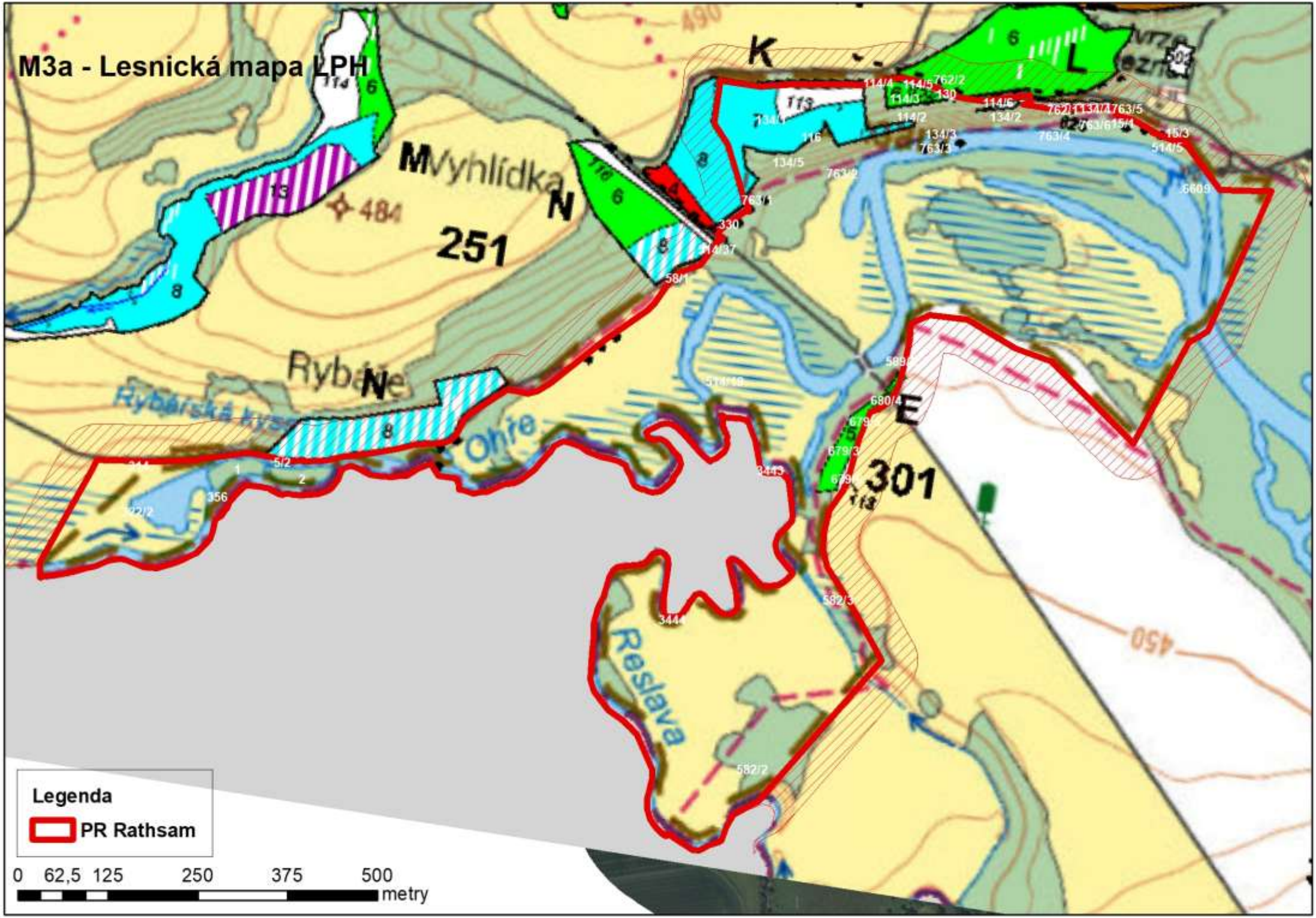
5) **Příloha M 3 – Mapa dílčích ploch**

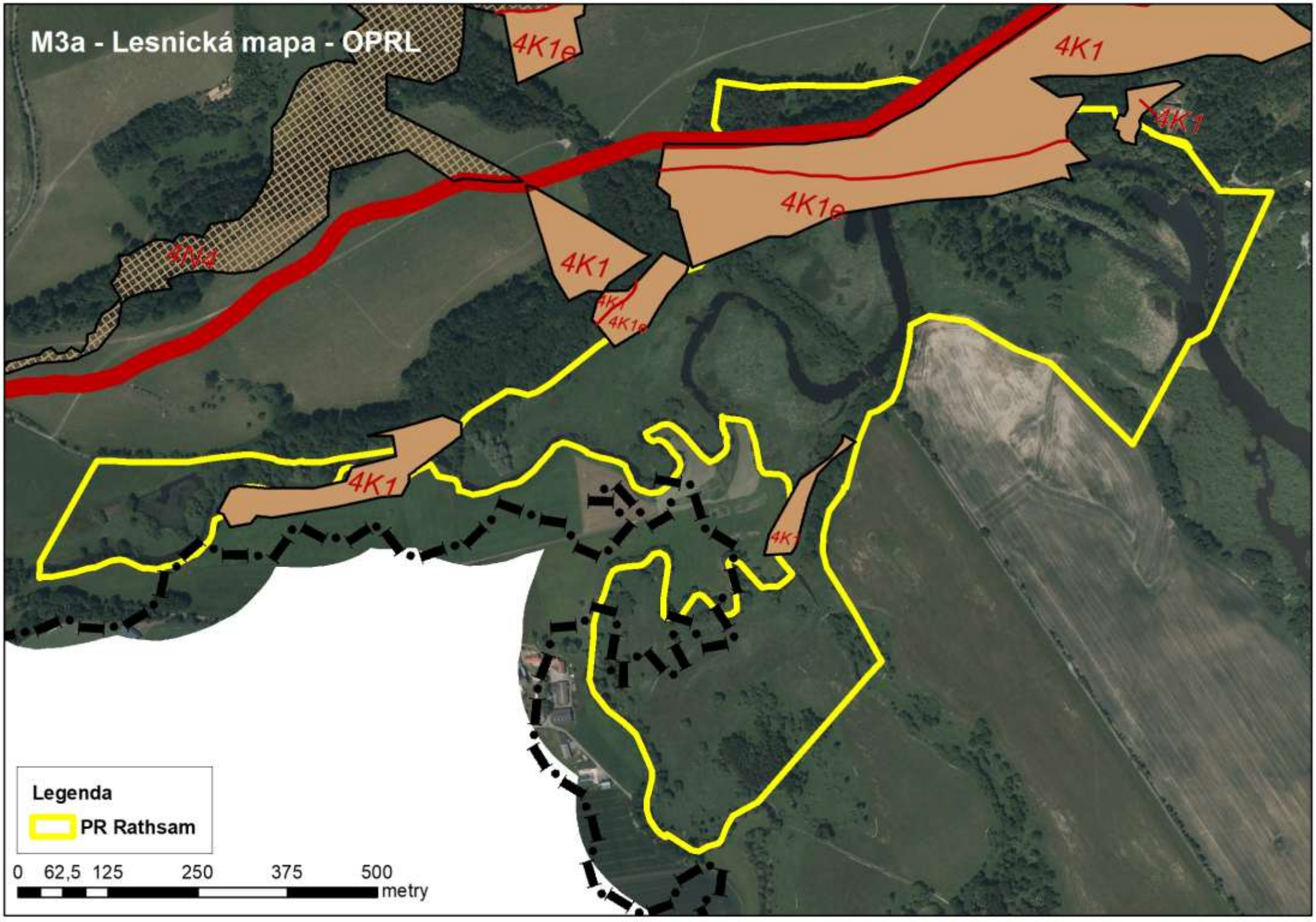
6) **Tabulka T 1 - Popis dílčích ploch a objektů na lesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich**

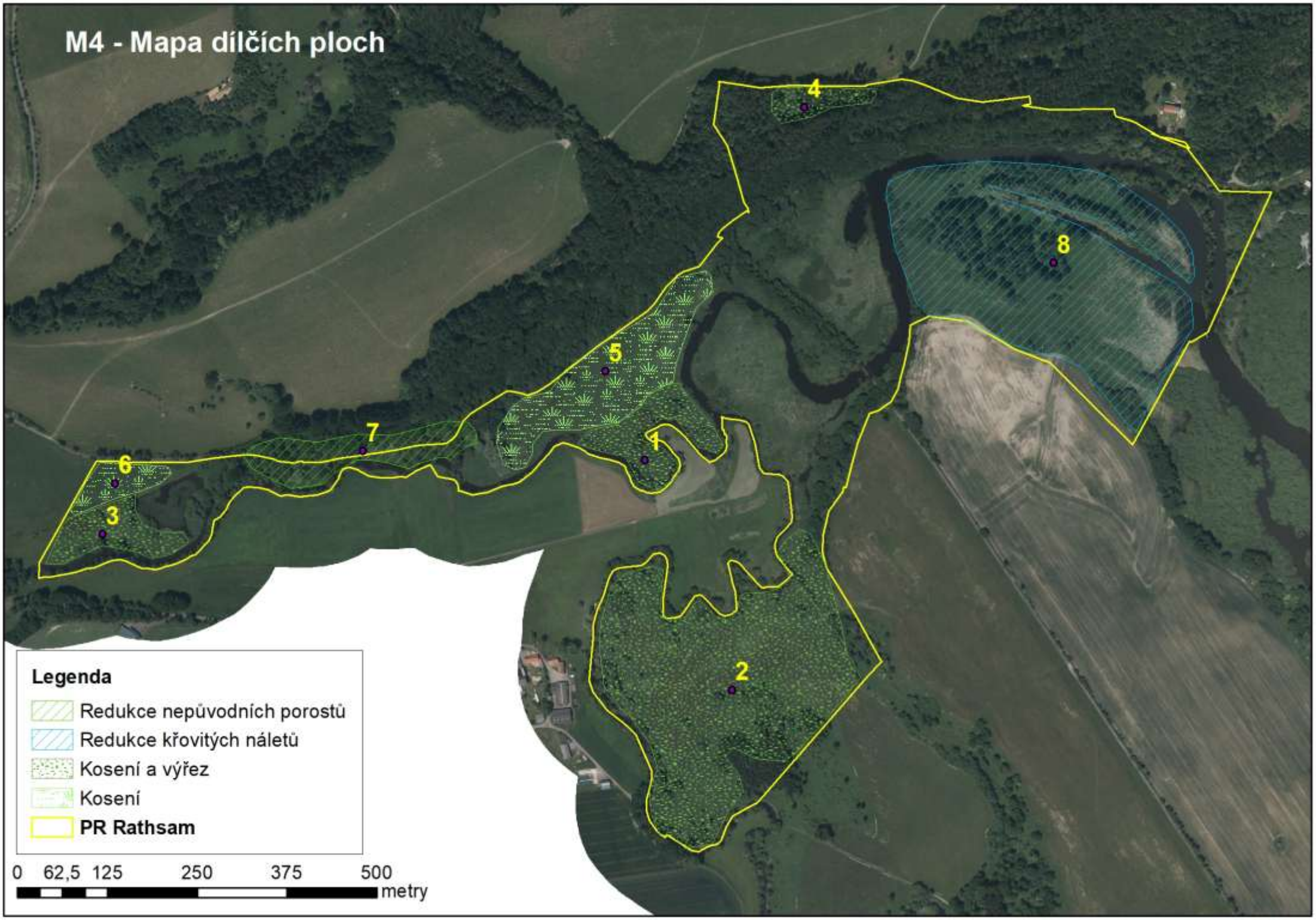
7) **Tabulka T 2 - Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich**

M1 - Orientační mapa
SPOLKOVÁ
REPUBLIKA
NĚMECKA
0
400
800
1 600
2 400
3 200
metry

M2 - Vymezení území a ochranného pásma; parcelní vymezení
Legenda
PR Rathsam
Ochranné pásmo
Vybrané parcely
762/2
114/4
114/5
114/3
130
114/6
134/2
762/1
134/4
763/5
763/615/1
15/3
514/5
114/2
134/1
116
134/3
763/3
763/4
134/5
763/2
763/1
.6609
330
514/37
58/1
589/2
514/19
680/4
679/5
679/3
679/6
3443
582/3
3444
582/2
314
1
3/2
2
356
322/2
0
62,5
125
250
375
500
metry

M3a - Lesnická mapa LPH
K
L
M
N
Ne
E
Vyhlídka
251
301
Rybáře
Ohře
Reslava
484
490
450
Legenda
PR Rathsam
0 62,5 125 250 375 500
metry

M3a - Lesnická mapa - OPRL
4K1e
4K1
4K1
4K1e
4K1
4K1
4K1e
4K1
4K1
Legenda
PR Rathsam
0 62,5 125 250 375 500
metry

M4 - Mapa dílčích ploch
4
8
5
7
1
6
3
2
Legenda
Redukce nepůvodních porostů
Redukce křovitých náletů
Kosení a výřez
Kosení
PR Rathsam
0 62,5 125 250 375 500
metry

Tabulka – T1

Popis dílčích ploch a objektů na lesních pozemcích

Označení JPRL	Dílčí plocha	Výměra dílčí plochy	SLT	Zastoupení SLT (%)	Č. rámc. směrnice /porostní typ	dřeviny	Zastoupení (%)	Věk	Doporučený zásah	naléhavost	poznámka	Stupeň přirozenosti
251 K 4, 6, 7		dle LHP	4K1 4K1 4K9	100	01	Bo Bř Db, Os	100	40 - 70	Předmýtní probírky zaměřené na výběr bo a bř pro podporu zmlazení dubu, dosadba dubu letního z geneticky vhodného materiálu. Ponechat doupné stromy. Používat šetrné způsoby těžby.	2		IV
251 L		dle LHP	4K	100	01	Bř, Os	100	60	Bez zásahu	2	V porostu silně zmlazuje klen	IV
301 E		dle LHP	4K (4P)	100	01	Ol Vr Js	60 30 10	50	Bez zásahu			I

Tabulka – T2

Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

Označení plochy nebo objektu**	Název	Výměra (ha)*	Stručný popis charakteru plochy/objektu a dlouhodobý cíl péče	Doporučený zásah	Naléhavost	Termín provedení	Interval provádění
1	vlhké louky	1,2 ha	Vlhké, částečně kosené louky s mozaikou pcháčových, tužebníkových a psárkových luk, ostřicových porostů (ostřice štíhlá). Místy zarůstá náletovými dřevinami. Nekosené části jsou velmi silně ruderalizované s kopřivou, chrasticí, tužebníkem, netýkavkou žlaznatou, konopicí dvouklanou apod.	Dle možností kosit, je zde potřeba hlídat rozvoj náletových dřevin.	**2**	srpen	10x/10 let Nebo min. 3-5x/10let
2	psárková louka	8,6 ha	Částečně kosené degradované porosty psárky luční, dále pryskyřník plazivý, bojínek luční, bršlice, šťovík kadeřavý. Nekosená část silně zarůstá náletem břízy a olše, hojná je metlice, ostružiník, oset, kopřiva, vratič, křen, celík obrovský, místy třtina šedavá, tužebník apod.	- Odstranit nálet dřevin - Pravidelně kosit.	**3**	- mimo vegetační sezónu - srpen	1x/10 let 10x/10 let
3	pcháčová louka	1ha	Podmáčené nekosené louky s chrasticí, metlicí, tužebníkem, ostřicí třeslicovitou. Nálet dřevin, místy zbytky kvalitnějšího porostu - na hranici	Kosit, lze ponechat jedince dřevin.	**2**	srpen	10x/10 let
4	degradovaná louka	0,5 ha	Silně degradovaná neobhospodařovaná louka s náletem dřevin. Hojný je psineček výběžkatý, konopice dvouklaná a kerblík lesní s kopřivou. Roztroušeně se vyskytuje olešník kmínolistý.	- Odstranit nálet dřevin - Pravidelně kosit	**3**	- mimo vegetační sezónu - srpen	1x/10 let 10x/10 let
5	rákosiny 2	2,7 ha	Vlhké, částečně kosené louky s mozaikou pcháčových, tužebníkových a psárkových luk, ostřicových porostů (ostřice štíhlá). Nekosené části jsou velmi silně ruderalizované s kopřivou, chrasticí, tužebníkem, netýkavkou žlaznatou, konopicí dvouklanou apod. V Z části mělký zazemněný příkop.	Kosit - vyjma rákosiny ve východní silně podmáčené části lokality. Hmotu odvážet mimo ZCHÚ včetně OP. Kosit až na hranici břehových porostů.	**1 - 2**	srpen	10x/10 let

6	vlhké pastviny	0,5 ha	Vlhké louky v ochranném pásmu přepásané skotem a kosené. Hojně psárka a ostřice třeslicovitá, dále metlice, sítina rozkladitá, medyněk huňatý, ovsík, krvavec toten, ve vyšších partiích psineček rozkladitý, jetel plazivý a luční, pryskyřník plazivý.	Nadále zemědělsky obhospodařovat. Dbát na to, aby pastva nebyla příliš intenzivní.	**1**		
7	doubrava 1, porost náletových dřevin, okraj nivy	1,5 ha	Porosty listnatých dřevin částečně vzniklé z náletu na zbořeništi staveních v ochranném pásmu. Hojný je jasan, bříza, osika, v porostu pak dub letní, klen, jilm. Vtroušeny jsou ovocné stromy. Podrost na zbořeništích je ruderalizovaný, v porostu v západní části lokality jsou hojnější hájové druhy - plicník tmavý, kuklík městský, lipnice hajní.	- Vyřezat pámelník a pařezy natřít ekologickým přípravkem proti obrážení. - V porostech podporovat zmlazení dubu, klenu a jilmu, vyřezávat především břízu a osiku.	**1**	mimo vegetační sezónu	2x/10 let
8	louky a rákosiny olšina	9,6 ha	Podmáčené louky dnes velmi silně degradované, ovlivněné snížením hladiny ve Skalce - zejména v jižní části. V SZ části souvislé porosty rákosu obecného s náletem olše lepkavé a v Z části dominuje třtina šedavá a ostřice třeslicovitá (zde pobytové stopy od bobra). Jinak celkově dominuje chrastice rákosová a metlice trsnatá, místy tužebník jilmový. Hojněji též netýkavka žlaznatá, psárka luční, pcháč oset, kopřiva dvoudomá, výsadba jeřábu. Příkopy způsobují odvodnění. Porosty s dominantní olší lepkavou, vtroušena bříza. V podrostu chrastice rákosová, ostřice třeslicovitá, netýkavka žlaznatá, metlice, kopřiva.	Ponechat přirozenému vývoji, vhodný by byl jednorázový zásah v podobě proředění náletových vrb a jiných dřevin na cca 50% stávajícího stavu. Hlídat vtroušení bolševníku velkolepého, případně zasáhnout.	**3**	mimo vegetační sezónu	1 – 2x za 10 let

** údaj převzatý z ArcView, včetně OP*
*** tučně označené lesní plochy = lesní porosty*

Stupně naléhavosti jednotlivých zásahů, podle následujícího členění:
1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah vhodný,
3. stupeň - zásah odložitelný.